

10 December 1958.

No. 13.765.

D.

D E H O O G E R A A D D E R N E D E R L A N D E N ,

Gezien het beroepschrift in cassatie van Y te W tegen de uitspraak van het Gerechtshof te 's-Gravenhage, van 8 Mei 1958 betreffende den hem opgelegden aanslag in de inkomstenbelasting voor het jaar 1954;

Gezien de stukken;

Overwegende dat aan belanghebbende een aanslag in de inkomstenbelasting voor het jaar 1954 werd opgelegd, welks door dan Inspecteur na reclame nader werd geregeld naar een zuiver inkomen van f.36.721,-;

dat op het beroep van belanghebbende het Hof de beschikking van den Inspecteur heeft gehandhaafd, na te hebben overwogen:

"dat als tussen partijen onbetwist is komen vast te staan:

dat belanghebbende onder de naam A een stenenfabriek exploiteert; dat hij in een tabellarisch kasboek chronologisch en regelmatig aantekening houdt van de ontvangsten en uitgaven van deze fabriek, terwijl in een afzonderlijk boek de vorderingen uit hoofde van de verkoop van stenen worden vastgelegd; dat belanghebbende behalve eigenaar van genoemde stenenfabriek ook nog directeur is van de N.V. B te W;

dat ontvangsten en betalingen uit hoofde van deze functie alsook de huishoudelijke ontvangsten en uitgaven over dezelfde bank- en girorekeningen en over dezelfde kas lopen als de ontvangsten en betalingen van A; dat belanghebbende ten behoeve van genoemde fabriek in 1954 voor in totaal f.31.412,- bedrijfsmiddelen aanschafte; dat de Inspecteur bij de regeling van de onderhavige aanslag met betrekking tot bedoelde bedrijfsmiddelen geen investeringsaftrek heeft toegestaan;

dat belanghebbende als grond van zijn beroep heeft aangevoerd, dat de Inspecteur ten onrechte heeft aangenomen, dat zijn, belanghebbenden, boekhouding

niet regelmatig is in den zin van artikel 8a, lid 1, laatste zin, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941; dat de boekhouding omvat het voormelde kasboek, het eveneens voormelde verkoopboek, een grootboek, een balansboek en, sedert 1954, ook afschrijvingsstaten betreffende de bedrijfsmiddelen;

dat op grondslag van deze boekhouding jaarlijks een balans wordt opgesteld, hetgeen gepaard gaat met inventarisatie en afsluiting; dat in aansluiting op deze balans jaarlijks een Verlies- en Winstrekening wordt opgesteld; dat deze boekhouding voldoet aan de in de Memorie van Toelichting bij het Ontwerp van Wet Belastingherziening 1950 gestelde eis, dat de fiscus in staat wordt gesteld oog te houden op het verloop van en de waarborgen voor zijn aanspraken;

dat daarvoor niet nodig is, dat een afzonderlijke administratie van de bedrijfskas wordt bijgehouden; dat zulk een administratie in casu niet kon worden bijgehouden, omdat hij, belanghebbende, al zijn geldmiddelen tot zijn privé-vermogen rekent, een opvatting, welke niet onredelijk is en hem derhalve vrijstaat; dat hieruit volgt, dat alle ontvangsten en uitgaven van de fabriek dienen te worden aangemerkt als privé-onttrekkingen onderscheidenlijk als privé-stortingen;

dat deze onttrekkingen en stortingen nauwkeurig en chronologisch in het tabellarisch kasboek staan aangetekend en eveneens in de privé-rekening;

dat de Memorie van Toelichting van het ontwerp, dat heeft geleid tot de Wet Belastingherziening 1950, bij artikel 9 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 inhoudt:

"Evenals thans het geval is, zal ook voortaan reservering ten laste van de jaarlijkse winst slechts mogelijk zijn, indien de belastingplichtige door geregeld boekhouden ertoe meewerkt, dat de fiscus het oog kan houden op het verloop van en de waarborgen voor zijn aanspraken.";

dat daaruit blijkt, dat voormelde wet geen wijziging heeft beoogd te brengen in de eisen, waaraan de boekhouding van een belastingplichtige moet voldoen, wil die belastingplichtige geacht worden voor de toepassing van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 regelmatig boek te houden;

dat derhalve, evenals vóór de totstandkoming van gemelde wet, een boekhouding, waarin de privé-onttrekkingen en de privé-stortingen niet zijn opgenomen, niet geacht kan worden een regelmatige boekhouding in den zin van de artikelen 8a en 9 van het Besluit te zijn, omdat uit die boekhouding niet kan worden nagegaan welke saldi op een bepaald moment aanwezig moeten zijn;

dat van een niet regelmatige boekhouding als in de voorgaande overweging bedoeld in het onderhavige geval naar het oordeel van het Hof sprake is;

dat belanghebbenden kasboek, hetwelk door belanghebbende ter raadkamer is overgelegd, niets vermeldt omtrent privé-onttrekkingen en privé-stortingen; dat belanghebbende stelt, dat dit kasboek moet worden gelezen in samenhang met de "privé-rekening", waarop alle bedrijfsontvangsten als onttrekkingen en alle bedrijfsuitgaven als stortingen zouden zijn vermeld;

dat echter hetgeen door belanghebbende in de uitoefening van zijn bedrijf werd ontvangen als zodanig tot zijn bedrijfsvermogen kwam te behoren; dat onaannemelijk is, dat belanghebbende dit uit de ontvangsten gevormde bedrijfsvermogen in zijn geheel zou hebben willen onttrekken aan zijn natuurlijke bestemming, te weten in de eerste plaats te dienen tot dekking van bedrijfsuitgaven, en iets dergelijks met name niet mag worden afgeleid uit het enkele feit, dat de bedrijfsontvangsten met belanghebbendes privé-bezit aan liquide middelen werden vermengd;

dat nergens in belanghebbenden boekhouding tot uiting komt, welk gedeelte van de ontvangsten werkelijk van belanghebbende de bestemming ontving dienst te doen voor privé-doeleinden; dat dit gedeelte niet behoeft te zijn het voordelig verschil tussen bedrijfsontvangsten en bedrijfsuitgaven;

dat derhalve, gelet op het bepaalde bij artikel 8a, lid 1, slotzin, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, door de Inspecteur toepassing van investeringsaftrek terecht niet is toegestaan aan belanghebbende;"

Overwegende dat belanghebbende als middel van cassatie voorstelt:

Schending en verkeerde toepassing van artikel 17 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken en van de artikelen 8a en 9 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 en als toelichting heeft aangevoerd:

1. Onjuist, althans ongemotiveerd en in strijd met de feiten is de beslissing van het Hof, dat de boekhouding van belanghebbenden bedrijf A niet een regelmatige boekhouding is, omdat daarin niet zijn opgenomen de privé-onttrekkingen en privé-stortingen, zodat uit die boekhouding niet kan worden nagegaan, welke saldi op een bepaald moment aanwezig moeten zijn.

2. Zoals in het beroepschrift wordt gesteld, bevat het boek van belanghebbenden bedrijfsadministratie, dat door het Hof ten onrechte met de naam "kasboek" wordt aangeduid, een specificatie van plaats gehad hebbende onttrekkingen en

kapitaalsstortingen, waaruit in samenhang met diens privé-rekening duidelijk de wil van belanghebbende blijkt om het bedrag van alle ontvangsten en van alle uitgaven van het bedrijf A bij het verkrijgen der ontvangsten, respectievelijk het doen der uitgaven niet in het vermogen van het bedrijf te brengen en mitsdien daaraan te onttrekken, respectievelijk in dat vermogen te storten, zodat, om in de taal van het Hof te spreken, op elk moment een saldo van nihil aanwezig was.

3. Liquide middelen, ook die uit bedrijfsontvangsten verkregen, kunnen naar hun aard zowel in het bedrijfsvermogen worden gebracht als daaraan onttrokken worden, zodat daaromtrent de wil van belanghebbende beslissend is.

Zijn beslissing dienaangaande betreft de financiering van het bedrijf, welke aan het beleid van de ondernemer dient te worden overgelaten. In dit verband is dan ook onjuist en niet gemotiveerd 's Hof's beslissing, dat het onaannemelijk is, dat belanghebbende het uit de ontvangsten gevormde bedrijfsvermogen in zijn geheel zou hebben willen onttrekken aan zijn natuurlijke bestemming om in de eerste plaats te dienen tot dekking van bedrijfsuitgaven, omdat belanghebbende zijn bedrijfsontvangsten juist niet in zijn bedrijfsvermogen brengt en derhalve aan dat vermogen onttrekt. Evenzeer onjuist is zijn beslissing, dat de natuurlijke bestemming van liquide middelen of de bestemming daaraan door belanghebbende gegeven, beslist over de vraag, of die middelen tot een bedrijfsvermogen behoren, omdat alleen de feitelijke omstandigheid of deze middelen in het bedrijfsvermogen zijn gebracht of gelaten daaromtrent uitsluitsel kan geven.;

Overwegende aangaande deze grieven:

dat belanghebbende had gesteld, dat tot zijn bedrijf A geen liquide middelen behoren, omdat hij al zijn liquide middelen rekent tot zijn privé-vermogen, dat daarom alle ontvangsten en uitgaven van dat bedrijf als privé-onttrekkingen onderscheidenlijk als privé-stortingen moeten worden aangemerkt, en dat van die onttrekkingen en stortingen nauwkeurig is boekgehouden in het kasboek en in de privé-rekening;

dat het Hof, zonder met betrekking tot de wijze, waarop de door belanghebbende gestelde onttrekkingen en stortingen in zijn boekhouding zijn verwerkt, een beslissing te geven, belanghebbendes standpunt heeft verworpen, omdat het Hof hetgeen belanghebbende had gesteld omtrent de onttrekking van alle ontvangsten aan A onaannemelijk achtte, en oordelende, dat althans een gedeelte van die ontvangsten tot het bedrijfsvermogen van A moet zijn blijven behoren en door belanghebbende dus niet daaraan kan zijn onttrokken, heeft beslist, dat voor

dat bedrijf geen regelmatige boekhouding werd gehouden, omdat uit de boekhouding niet blijkt, welk gedeelte van die ontvangsten wèl en welk gedeelte daarvan niet aan het bedrijfsvermogen werd onttrokken;

dat het Hof daarbij blijkbaar is uitgegaan van de opvatting, dat de ontvangsten van een bedrijf de natuurlijke bestemming hebben in de eerste plaats te dienen tot dekking van de uitgaven van dat bedrijf en dat het een ondernemer in redelijkheid niet vrijstaat alle liquide middelen, waarover hij beschikt, ongeacht herkomst en bestemming, als privévermogen te beschouwen;

dat die opvatting echter niet juist is en het ondernemer, die gewoon is zijn bedrijfsontvangsten met zijn privé-middelen te vermengen en uit het aldus gevormde complex van middelen zowel bedrijfs- als privé-uitgaven te bekostigen, vrijstaat die middelen tot zijn privé-vermogen te rekenen;

dat het middel dus gegrond is en 's Hof's uitspraak derhalve niet in stand kan blijven, doch de Hoge Raad niet ten principale kan recht doen, daar met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van hetgeen belanghebbende ten aanzien van onttrekkingen en stortingen stelt te hebben gedaan de feiten nog niet voldoende zijn vastgesteld;

V e r n i e t i g t de uitspraak van het Gerechtshof;

V e r w i j s t het geding naar het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch ter verdere behandeling en beslissing van de zaak in meervoudige kamer met in achtneming van dit arrest.

Gedaan bij de Heren Nypels, Vice-President, van Rijn van Alkemade, Wiarda, van der Loos en Tekenbroek, Raden, en door voornoemden Vice-President uitgesproken ter Raadkamer van den tienden December 1900 acht en vijftig, in tegenwoordigheid van den Substituut-Griffier Verstraaten.

Verstraaten

Nypels